

Türk Telekom'un İndirim Tuzağı Yargıya Takıldı

Elk. Müh. M. Macit Mutaf
macit.mutaf@emo.org.tr

29.12.2006 tarihinde yayınladığı bildiri ile 01.03.2007 tarihinden geçerli olmak üzere yeni fiyat belirlediğini kamuoyuna açıklayan Türk Telekom; yeni tarife ile şehirlerarası, uluslararası ve cep telefonu aramalarında büyük indirimler, sabit ücret ve şehir içi aramalarında ise enflasyon seviyesinde bazı artışlar yapıldığını belirtmiştir. 28.08.2001 tarihinde yayımlanan Tarife Yönetmeliği'ne göre Telekomünikasyon Kurumu tarafından onaylanarak yürürlüğe giren yeni tarifeyle Elektrik Mühendisleri Odası, TÜKODER ve TELKODER itiraz ederek yeni tarifelerinin toplum yararına alınmadığı, eşitlik ve rekabet ilkelerini gözetmediği ve hukuksal yanlışlıklar içerdiği gerekçesi ile yürütmesinin durdurulmasını ve iptalini istediler.

Tarife Yönetmeliği'nin 2. maddesinde; telekomünikasyon hizmetlerinde bir işletmecinin yasal veya fiili bir tekel olduğunun veya ilgili hizmet veya coğrafi piyasada hakim konumda bulunduğu veya etkin piyasa gücüne sahip olduğunun belirlendiği hallerde, işletmecinin kullanıcılara sunduğu telekomünikasyon hizmetlerinde uygulanacak tarifelerin onaylanmasına ve denetlenmesine yönelik usul ve esasları belirlemiş ve Telekomünikasyon Kurumu'nun tarifeleri onaylarken bunları temel almasını belirlemiştir.

Temel ilkelerden birisinde (5-C) bazı hizmetlerin maliyetinin başka hizmetlerin ücretlerinden desteklenmesine ve karşı-

lanmasından kaçınılması gerektiği, haklı gerekçelerin varlığı halinde ücretlere zorunlu maliyetleri ve makul bir ölçüde karı da yansıtmak kaydıyla enflasyon seviyesinde üst sınır konulabileceği açıklanmıştır.

Telekomun onayladığı tarifeler incelendiğinde genel olarak aylık kira (sabit) %0-%23,8; il içi arama ücretlerinde %17,7-%26,4 arasında değişen oranlarda artış yapıldığı, iller arası arama ücretlerinde ise %45,6-%57,1; uluslararası arama ücretlerinde %1,9-%44,9 arasında değişen oranlarda indirim yapıldığı ve bu tarifelerin 2006 yılında yürürlükteki Tavan Fiyat Tebliği'ne göre onaylandığı belirtilmektedir.

Yukarıdaki artış ve indirimler incelendiğinde toplumun önemli bir kısmı tarafından kullanılan ve rakibi bulunmayan hizmetlere %25'e yakın artış yapılırken, daha çok güçlü ticari kuruluşların kullandığı ve rekabete açık olan hizmetlerde haksız rekabeti içeren indirimler yaptığı gözlenmektedir.

Tarife değişikliklerinde indirim söyleminin tam bir kandırmaca olduğunu aşağıdaki çizelgelerle somutlaştırabiliriz.

TÜRK TELEKOM ABONE SAYILARI (2006 Sonu)	
Şirket Hat	160.000
Konuşkan Hat	165.000
Standart Hat	8.600.000
Hesaplı Hat	9.900.000
TOPLAM	18.825.000
Yazlık Hat	93.000

Şirketin 1 Ağustos 2004 tarihinden itibaren uygulamaya koyduğu ve günümüze kadar geçerli olan tarife çerçevesinde hat sayılarını gösterir tablo

güncel

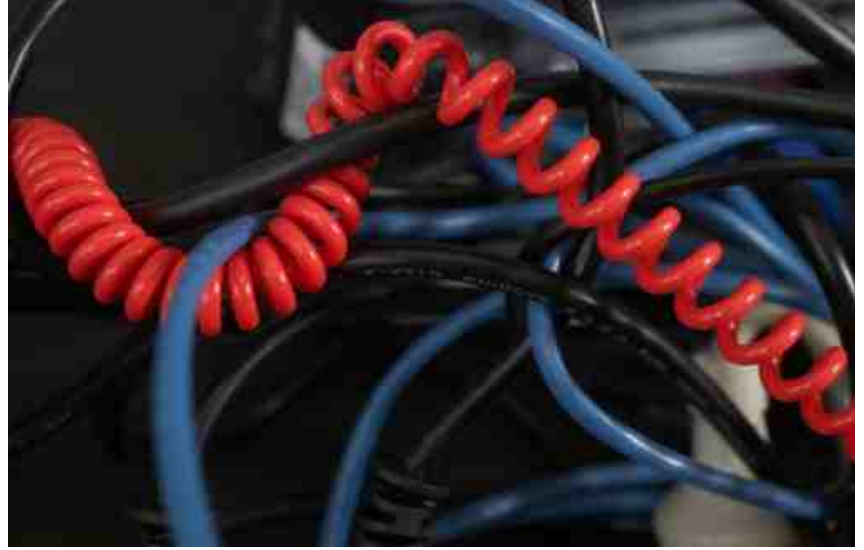
Türk Telekom'un sunduğu hizmetler itibariyle görüşme trafiğinin ayrıştırılması halinde,

2006 Yılı Kontör Sayısı (Milyar)	Toplam İçindeki Payı	
38	% 50	Şehiriçi
14	% 17	Şehirlerarası
3	% 4	Uluslararası
22	% 29	GSM Cep Telefonu
77	%100	

olduğu görülmekte olup, bu trafik çerçevesinde, şirket yıllık gelirinin ayrıştırılması halinde ortaya çıkan tablo aşağıdadır;

	2006 Yılı Gelir (ABD Doları)	Gelir Yüzdesi
Şehirlerarası	505.000.000	%13
Uluslararası	127.000.000	%3
Şehiriçi	1.436.000.000	%36
GSM'e Arama	830.000.000	%21
Toplam	2.898.000.000	%73
Sabit Ücret	1.120.000.000	%27
GENEL TOPLAM	4.018.000.000	%100

Bu tabloya göre, şirket gelirlerinin %63'ü, dava konusu tarife ile arttırılan sabit ücret ile şehir içi görüşmelerden elde edilmektedir. Tarife değişikliğinin en anlamlı sonucu ise, tarife değişikliğinin şirket yıllık gelirleri üzerinde yaratacağı olası değişimdir. Aşağıda sunulan hesap tablosuna göre, tarife değişikliği ile şirketin şehir içi görüşmelerden elde ettiği gelirden 810.000.000 Dolar, sabit ücrette

252.000.000 Dolar artma olacak ve şirketin toplam yıllık gelirinde (şehirlerarası ve uluslararası görüşmelerde ileri sürülen devrimsel değişikliğe karşın) 727.000.000 dolarlık bir artış meydana gelecektir.

Türk Telekom'un özelleştirme yoluyla %55'lik kısmını alan Saudi Oger grubu, bu pay için toplam 6.550.000.000 dolar ödeyecek olup, bu tutarın %20'si peşin olarak ödenmiş, geriye kalan kısım ise 5 yıla yayılan eşit taksitler halinde ödenmektedir.

Özelleştirme taksitlerinin bir yıllık ana para tutarı 1.000.000.000 dolar civarındadır. **Yani Saudi Oger grubu, 2007 yılında 1 milyar dolar (ana para) taksit ödemesi yapacakken, yeni tarife yoluyla pay elde edeceği yıllık gelir artış tutarı 880.000.000 dolardır.**

Bu tablo şirketin özelleştirme

taksidine yakın bir rakamın yeni tarife değişikliği ile oluşacak gelir artışından sağlanacağını, yani özelleştirme için hedef olarak ortaya konulan gelir elde etme amacına karşın, şirketin özelleştirme bedelini topluma/Türk Telekom'un kendi ifadesiyle 50 milyon telefon kullanıcılarına ödeteceğini göstermektedir.

%55 hissesi özelleştirilerek Oger firmasının yönetimine geçen Türk Telekom'un, 2007 yılı başında yürürlüğü sona ermiş olan tebliği kullanarak yaptığı yüksek oranlı zammı ve aldatmacaya Telekomünikasyon Kurumu da alet olmuş ve kamu adına görev yapması gereken kurum maalesef şirketin haksız uygulamalarına alet olarak tüketicilerin çıkarlarını koruması gerekirken şirketin çıkarlarını korumuştur. Diğer özelleştirmelerde olduğu gibi telekomünikasyon alanındaki özelleştirme de topluma sunulan hizmetlerde ucuzlama olmamış aksine çok daha fazla pahalı uygulamalara geçilmiştir.

Ülkemizin değerlerini, varlıklarını yandaşlarına peşkeş çeken bağımlı iktidarlara ve uygulamalarına karşın sosyal, siyasi ve hukuksal mücadele yurtseverlerin görevidir.

	Yeni Toplam Gelir (ABD Doları)	Fark (ABD Doları)
Şehirlerarası	289.000.000	-216.000.000
Uluslararası	70.000.000	-57.000.000
Şehiriçi	2.246.000.000	810.000.000
GSM'e Arama	768.000.000	-62.000.000
Toplam	3.373.000.000	
Sabit Ücret	1.372.000.000	252.000.000
Yeni Yıllık Gelir Fark	4.745.000.000	727.000.000